

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽ/16/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012010119
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:9012010119.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu H., advokáta so sídlom advokátskej kancelárie Q., proti žalovanej Slovenskej advokátskej komore, so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, zastúpenej advokátkou H., sídlo advokátskej kancelárie TK., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory z 10. marca 2011, č. DS X. 50/10:1298/2010, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozhodnutím X. disciplinárneho senátu Disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „komora“ alebo „SAK“) z 10. marca 2011 č. DS X. 50/10:1298/2010 bol žalobca uznaný za vinného, že po prebratí zálohy vo výške 80 000 Sk na zaplatenie súdneho poplatku, potom, ako bola jeho klientka oslobodená od platenia súdnych poplatkov, túto sumu po odpočítaní vzniknutých trov právneho zastúpenia v čiastke 32 000 Sk klientke vo výške 48 000 Sk /1593,3] €/ nevrátil a to i napriek tomu, že k vráteniu tejto sumy bol zaviazaný rozsudkom sp. zn. 17C 208/2008 Okresného súdu Bratislava 2 zo dňa 22. septembra 2009, právoplatným dňa 14. decembra 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 424/09, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoA“), pretože závažným spôsobom porušil povinnosť advokáta uloženú v ustanoveniach:

a/ § 18 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v platnom znení, podľa ktorého advokát postupuje pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu. V záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určujú predpisy komory,

b/ § 11 ods. 3 Advokátskeho poriadku, podľa ktorého peniaze a iné majetkové hodnoty, ktoré advokát prevzal na stanovený účel, je povinný opatrovať s odbornou starostlivosťou, nesmie ho použiť na iný, než tento účel. Po skončení zastúpenia ich musí vyúčtovať alebo vrátiť. Prípadné prírastky hodnôť je

povinný vydať klientovi alebo tretej osobe ak nebolo dohodnuté inak.

Za toto disciplinárne previnenie mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 56 ods. 2 písm. d/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii - pozastavenie výkonu advokácie na dobu 18 mesiacov.

Súčasne bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť paušálne trovy disciplinárneho konania vo výške 317 eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (§ 42 ods. 2 Disciplinárneho poriadku SAK).

Návrh na začatie disciplinárneho konania zo 17. júna 2010, doručený SAK 21. júna 2010, podala Revízná komisia SAK na základe sťažnosti H., bytom H., z 1. apríla 2010, doručenej SAK 7. apríla 2010. Senát na nariadenom pojednávaní v neprítomnosti disciplinárne obvineného advokáta - žalobcu za splnenia podmienok pre takéto pojednávanie podľa § 17 ods. 7 Disciplinárneho poriadku SAK, vykonal dokazovanie celým disciplinárnym spisom a v ňom obsiahnutých listinných dôkazov, najmä návrhom RK SAK zo dňa 17. júna 2010, celým sťažnostným spisom RK SAK č. 97/1928/2010, najmä sťažnosťou H. z 1. apríla 2010, vyjadrením žalobcu k sťažnosti sťažovateľky zo dňa 26. apríla 2010, v ktorom nesporeval, že od klientky prevzal oproti príjmovému pokladničnému dokladu dňa 5. mája 2005 sumu 80 000 Sk, uznesením Okresného súdu BA II, č. k. 31Ro/1814/2005, rozsudkom označeného súdu sp. zn. 17C/208/2008, právoplatným 14. decembra 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co 424/09, písomným podaním sťažovateľky H. adresovaným RK SAK zo dňa 4. apríla 2011, údajmi navrhovateľa z domény SAK a registrom disciplinárnych opatrení žalobcu.

Keďže vo veci vzniesol žalobca námietku premĺčania disciplinárneho previnenia, senát skúmal jej opodstatnenosť, t.j. či návrh na začatie disciplinárneho konania proti jeho osobe nebol podaný až po uplynutí subjektívnej 6 mesačnej lehoty odo dňa, kedy sa žalovaná dozvedela o disciplinárnom previnení H., resp. najneskôr však do 2 rokov odo dňa, keď k disciplinárnemu previneniu došlo.

Disciplinárny senát dospel k záveru, že konanie žalobcu je potrebné posudzovať ako trvajúce porušovanie povinností advokáta voči klientovi, ktoré vzniklo dňom vydania uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 23. marca 2006, č. k. 17C 208/2008, ktorým bola sťažovateľka ako klientka navrhovateľa oslobodená od súdneho poplatku. Týmto momentom odpadol právny dôvod, pre ktorý H. prevzal od klientky 80 000 Sk (ktoré mali byť použité na zaplatenie súdneho poplatku v predmetnom konaní) a advokát mal klientke túto sumu (po odpočítaní špecifikovaných a vyúčtovaných trov právneho zastúpenia) vrátiť, len čo predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Žalobca peniaze klientke nevrátil a tento stav trval ešte aj v čase pojednávania disciplinárneho senátu (10. marca 2011).

V nadväznosti na to disciplinárny senát prijal právny názor, že žalobca svojím konaním trvale udržiaval stav porušovania povinností advokáta tak, ako sú konkretizované v návrhu na začatie disciplinárneho konania, a to až do doby splnenia si týchto konkrétnych povinností advokáta. Preto analogicky aj s ohľadom na výklad ustanovenia § 122 ods. 10 Trestného zákona (správne má byť § 122 ods. 12 Trestného zákona), možno záverovať, že v prípade trvajúceho porušovania povinností H. v tomto konkrétnom prípade nedošlo k uplynutiu dvojročnej premĺčacej lehoty 24. marca 2008 (t.j. po uplynutí 2 rokov od momentu, kedy advokát mohol po prvýkrát nadobudnúť vedomosť o tom, že odpadol právny dôvod, pre ktorý prevzal od klientky sumu 80 000 Sk ako v námietke tvrdil žalobca), ale až uplynutím 2 rokov od posledného dňa, v ktorom žalobca stále porušoval svoje povinnosti advokáta a udržiaval takýto stav porušovania povinností.

Keď takýto stav jestvoval aj v čase podania návrhu na disciplinárne konanie t.j. 21. júna 2010, logicky nemohlo dôjsť k podaniu návrhu až po uplynutí subjektívnej šesťmesačnej lehoty odo dňa, kedy sa navrhovateľ dozvedel o disciplinárnom previnení žalobcu. Boli teda splnené podmienky disciplinárneho konania v zmysle § 58 ods. 2 zákona o advokácii.

Z vykonaného dokazovania mal disciplinárny senát za preukázané, že žalobca prevzal 5. mája 2005 od klientky H. sumu 80 000 Sk na zaplatenie súdneho poplatku za návrh v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II, sp. zn. 31Ro 1814/2005. Na výzvu súdu na zaplatenie súdneho poplatku v sume 77 185 Sk z 24. mája 2005, podal 16. júna 2005 žalobca v mene klientky žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodov nutnej núdze. V čase, keď okresný súd rozhodol o oslobodení H. od súdneho poplatku (23. marca 2006), už navrhovateľ 15. decembra 2005 informoval okresný súd, že H.ú zastupuje bezodplatne. Následne žiadosť H.j o vrátenie sumy 80 000 Sk určenej na zaplatenie súdneho poplatku v konaní, v ktorom bola od tejto povinnosti oslobodená.

Vychádzajúc najmä z rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co 424/2009, si disciplinárny senát osvojil skutkové zistenia a stotožnil sa s právnym záverom týchto súdov, že H. sa na úkor svojej klientky H. bezdôvodne

obohatilo o sumu 1593,31 Eur ako rozdielu medzi prevzatými 80 000 Sk od klientky a trovami vykonaného právneho zastupovania vo výške 32 000 Sk, ktorý rozdiel klientke nevrátil. Disciplinárny senát považoval za potrebné pripomenúť, že advokát po odpadnutí právneho dôvodu, pre ktorý prevzal od klientky zmienených 80 000 Sk mal tieto peniaze klientke vrátiť bez ohľadu na to, že klientke vyúčtoval náklady poskytnutého právneho zastupovania.

Žalobca teda svojím konaním bezpochyby naplnil všetky požadované formálne znaky ustanovení § 56 ods. 1 zákona o advokácii tým, že pri výkone nepostupoval advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu a nedodržiaval pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určujú predpisy komory tak, ako to predpokladá § 18 ods. 3 zákona o advokácii. Navyše svojím konaním porušil § 11 ods. 3 Advokátskeho poriadku, podľa ktorého peniaze a iné majetkové hodnoty, ktoré advokát prevzal na stanovený účel je povinný opatrovať s odbornou starostlivosťou, nesmie ich použiť na iný, než tento účel. Po skončení zastúpenia ich musí vyúčtovať alebo vrátiť a prípadné prírastky hodnôt je povinný vydať klientovi alebo tretej osobe ak nebolo dohodnuté inak.

Konanie žalobcu, najmä s ohľadom na klientkine osobné, majetkové pomery a na jej status invalidnej dôchodkyne, vyhodnotil disciplinárny senát ako nesprávne a neetické. Poukázal tiež na to, že klientka považovala za nevyhnutné vec riešiť súdnou cestou, pričom žalobca peniaze vrátil až na doručené upovedomenie o exekúcii.

Vo vzťahu k druhu a výmere disciplinárneho opatrenia vzal disciplinárny senát do úvahy závažnosť disciplinárneho previnenia žalobcu vo vzťahu k H. ale aj vo vzťahu k profesionálnej právnickej, ale aj laickej verejnosti, keďže jeho konanie pokladal za vážny zásah do dôstojnosti a úcty advokátskeho povolania. Zdôraznil, že žalobca prejavil svojím postojom ku klientke nezáujem a neúctu k jej právu a záujmu na lojálne a včasné vysporiadanie prevzatých finančných prostriedkov na stanovený účel.

Disciplinárny senát tiež prihliadol, vychádzajúc z registra disciplinárnych opatrení, na to, že žalobca bol v minulosti už dvakrát uznaný za vinného disciplinárnym previnením. Právoplatnými rozhodnutiami mu boli uložené disciplinárne opatrenia - peňažné pokuty, konk. právoplatným rozhodnutím sp. zn. 2006: 2186/2005 z 3. júla 2007 pre porušenie § 56 ods. 1 zákona o advokácii s uložením peňažnej pokuty 7600 Sk a právoplatným rozhodnutím sp. zn. 44/2008:204/2008 zo 14. decembra 2010 pre porušenie § 56 ods. 1 a iné zákona o advokácii s uložením peňažnej pokuty 15 000 Sk.

Dospel k záveru, že s ohľadom na opakované porušovanie povinností advokáta a s ohľadom na potrebu represívneho aj preventívneho účinku disciplinárneho opatrenia do budúcnosti nutné pôsobiť uplatnením prísnejšej sankcie, a preto žalobcovi v zmysle § 56 ods. 2 zákona o advokácii uložil disciplinárne opatrenie pozastavenia výkonu advokácie na dobu 18 mesiacov.

O náhrade trov disciplinárneho konania rozhodol disciplinárny senát podľa § 57 ods. 5 zákona o advokácii.

Proti tomuto rozhodnutiu podal na Slovenskej advokátskej komore žalobca 28. júna 2011 odvolanie a žiadal disciplinárne konanie v jeho veci zastaviť z dôvodu premlčania disciplinárneho previnenia, alternatívne žiadal rozhodnutie č. DS X. 50/10:1298/2010 z 10. marca 2011 zrušiť a konanie zastaviť.

Rozhodnutím z 3. februára 2012, sp. zn. P-38/2011:1298/2010 Predsedníctvo SAK podľa § 59 ods. 5 zákona o advokátoch v spojení s § 32 písm. c/ Disciplinárneho poriadku SAK zamietlo odvolanie podané žalobcom v predmetnej veci, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, a rozhodnutie X. Disciplinárneho senátu SAK potvrdilo.

Predsedníctvo SAK na zasadnutí dňa 3. februára 2012 preskúmalo odvolaním napadnuté rozhodnutie a dospelo k záveru, že ustanovenie § 32 písm. c/ Disciplinárneho poriadku SAK a § 59 ods. 5 zákona o advokácii nepripúšťa možnosť odvolania, pričom disciplinárne obvinený má právo podať žalobu na vecne a miestne príslušný súd, na preskúmanie rozhodnutia vydaného v správnom konaní súdom. Vzhľadom k tomu, že disciplinárne obvinený sa pri podaní odvolania riadil nesprávnym Poučením X. Disciplinárneho senátu SAK, lehota na podanie žaloby začína plynúť doručením tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca žalobu. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v zmysle § 250j ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie Disciplinárnej komisie SAK z 10. marca 2011, sp. zn. DS X.50/10: 1298/2010 v spojení s rozhodnutím Predsedníctva SAK z 3. februára 2012, sp. zn. P-38/2011: 1298/2010 a vec vrátil žalovanej

na ďalšie konanie.

Podľa názoru žalobcu závery preskúmaných rozhodnutí SAK nemajú oporu v zákone. Disciplinárna komisia SAK hodnotila predložené dôkazy jednostranne v prospech tvrdení sťažovateľky p. H. keď dospela k záveru, že poskytnutá záloha bola určená na zaplatenie súdneho poplatku. Navyše, prejednaním veci v neprítomnosti žalobcu mu bola odňatá možnosť osobne sa vyjadriť k obvineniam a predložiť dôkazy na jeho obhajobu. Žalobca pritom svoju neprítomnosť na zasadnutí Disciplinárnej komisie SAK riadne a včas ospravedlnil a uviedol závažný dôvod, ktorým bolo pojednávanie pred najvyšším súdom. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 217/2009-43 z 3. decembra 2010. Dodal, že tak, ako v ospravedlnení nežiadal preloženie termínu zasadnutia, výslovne nevyjadril ani súhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.

Vo vzťahu k zálohe poskytnutej sťažovateľkou uviedol, že ju zastupoval vo viacerých veciach, okrem veci 31Ro 1814/2005, v ktorej bola vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 77 185 Sk, to bolo konanie vo veci starostlivosti o maloletú G. vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1P 136/2005. Poskytnutá záloha 80 000 Sk nebola určená na zaplatenie uvedeného súdneho poplatku, ale ako záloha za poskytnutie právnych služieb v rôznych právnych veciach. Výčíslené trovy právneho zastúpenia presahovali sumu poskytnutej zálohy. Nie je tiež pravdou, že by zálohu prevzal až po tom, ako klientka bola rozhodnutím súdu oslobodená od súdnych poplatkov.

Žalovaný ďalej namietal správnosť zistenia Disciplinárnej komisie SAK, že dlžnú sumu v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava II., sp. zn. 17C 208/2008 z 22. septembra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co 424/2009, sťažovateľke ako jeho klientke hneď po právoplatnosti rozsudku (14. decembra 2010) nevrátil uviedol, že sťažovateľku kontaktoval 24. januára 2011 listom. Žiadal ju o zaslanie čísla účtu, na ktorý by dlžnú sumu zaslal. Tento údaj, rovnako ako ani adresu, na ktorej sa zdržiava, však nemal k dispozícii. Neboli mu poskytnuté ani právnu zástupkyňou sťažovateľky. List z 24. januára 2011 sa vrátil ako nedoručený. Následne mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, na ktoré okamžite reagoval uhradením celej dlžnej sumy (14. februára 2011), teda celý mesiac pred zasadnutím Disciplinárnej komisie SAK konaným 10. marca 2011. Tvrdenie o neuhradení dlžnej sumy je teda bez právnej relevancie.

Do pozornosti najvyššieho súdu dal žalovaný tiež, že skutok, za ktorý je disciplinárne stíhaný je premlčaný. Použitie § 122 ods. 10 Trestného zákona (pokračovací trestný čin) je podľa neho nesprávne a účelové. Navyše, jeho konanie nemožno hodnotiť ako disciplinárne previnenie.

Na záver žalobca uviedol, že členom Slovenskej advokátskej komory je od roku 1994 bez prerušenia a vo svojej advokátskej kancelárii zamestnáva piatich advokátskych koncipientov. Preskúmané rozhodnutie má negatívny dopad aj na nich, pričom uložený trest považuje za neprimeraný a prísny aj s ohľadom na jeho osobnú situáciu, kedy je jediným živiteľom štvorčlennej rodiny s dvoma maloletými deťmi a manželkou na materskej dovolenke.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení žiadala žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietnuť. Rozhodnutie X. disciplinárneho senátu považuje za vecne správne a vydané v súlade so zákonom.

Uviedla, že skutočnosti, na základe ktorých disciplinárny senát vychádzal pri hodnotení konania žalobcu ako disciplinárneho previnenia, mal preukázané. Na základe toho dospel k záveru, že žalobca svojím konaním porušil ustanovenia zákona o advokácii a Advokátskeho poriadku, ktoré je každý advokát povinný dodržiavať. Následne sa vyjadrila k jednotlivým bodom žaloby.

K námietke, že žalobcovi bola postupom disciplinárneho senátu odňatá možnosť osobne sa vo veci vyjadriť, uviedla, že žalobca riadne prevzal predvolanie na pojednávanie určené na 10. februára 2011, z ktorého sa ale ospravedlnil s poukazom na kolíziu s pojednávaním pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1To/23/2010. Toto pojednávanie bolo zrušené a žalobcovi bol telefonicky oznámený nový termín pojednávania určený na 10. marca 2011, ktorý vzal na vedomie. Na pojednávanie sa však nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil. Poukázala na § 17 ods. 7 Disciplinárneho poriadku SAK, v zmysle ktorého ak sa disciplinárne obvinený na pojednávanie nedostaví a ani nepožiada z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, senát môže pojednávať v neprítomnosti disciplinárne obvineného. Následne žalovaná uviedla, že zloženie sumy 80 000 Sk klientkou žalobcu v konaní nebolo sporné, sám žalobca túto skutočnosť potvrdil (č.l. 10 sťažnostného spisu), a to aj v konaní pred Okresným súdom Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008.

K výhrade žalobcu uvedenej v jeho odvolaní, že nepoznal číslo účtu klientky, žalovaná poukázala na

výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008 s tým, že po vyznačení doložky právoplatnosti a vykonateľnosti mohol plnenie zaslať na adresu uvedenú v záhlaví rozsudku.

V závere vyjadrenia, na námietku premlčania disciplinárneho previnenia vznesenú žalobcom, žalovaná uviedla, že subjektívna i objektívna lehota pre podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania podľa § 58 ods. 2 zákona o advokácii bola zachovaná. Navrhovateľ sa o disciplinárnom previnení žalobcu dozvedel zo sťažnosti sťažovateľky doručenej SAK 7. apríla 2010. Vo vzťahu k objektívnej lehote uviedla, že porušovanie povinnosti advokáta trvalo do 14. februára 2011, kedy došlo k úhrade žalovanej sumy, pričom začalo momentom, kedy sa žalobca dozvedel, že klientka bola oslobodená od súdnych poplatkov. Skutok, ktorý bol predmetom disciplinárneho konania, možno charakterizovať ako trvajúci. Podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania 21. júna 2010 bolo teda urobené pred uplynutím lehôt podľa § 58 ods. 2 zákona o advokácii.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na prejednanie veci (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP, § 59 ods. 5 ZoA), preskúmal rozhodnutie žalovanej vydané v správnom konaní, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podanej žaloby (§ 249 OSP) prejednal s tým, že vo veci nariadil pojednávanie na 29. októbra 2012 o 12.00 hod. (§ 250g ods. 1 OSP, § 250ja ods. 2 veta druhá OSP), na ktoré boli účastníci riadne predvolaní a ktorého sa žalobca zúčastnil osobne, žalobkyňa v zastúpení právnu zástupkyňou H.. Najvyšší súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Predmetom súdneho konania v tejto veci je preskúmanie zákonnosti disciplinárneho rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie pozastavenia výkonu advokácie na dobu 18 mesiacov.

Podľa § 59 ods. 5 ZoA rozhodnutie disciplinárneho senátu, ktorým bolo uložené disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu advokátov, zoznamu advokátskych koncipientov, zoznamu euroadvokátov, zoznamu zahraničných advokátov alebo zoznamu medzinárodných advokátov alebo pozastavenie výkonu advokácie [§ 56 ods. 2 písm. d/ a e/], je preskúmateľné Najvyšším súdom Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu. Návrh je oprávnený podať len disciplinárne obvinený, ktorého sa rozhodnutie týka.

V zmysle poznámky pod čiarou sa osobitným predpisom myslí § 244 až § 250k OSP, t.j. rozhodnutie disciplinárneho senátu, ktorým bolo uložené pozastavenie výkonu advokácie, ako v prejednávanej veci, preskúmava zákonnosť dotknutého disciplinárneho rozhodnutia súd v konaní podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto (druhej) hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 a 3 OSP Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. (odsek 2) Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným. (odsek 3)

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Preskúmané rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi doručené 20. júna 2011. Žaloba žalobcu bola najvyššiemu súdu doručená poštovou zásielkou danou na prepravu 1. augusta 2012, t.j. po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty, ktorej posledný deň pripadol na 20. augusta 2011.

Zo spisu predloženého správnym orgánom najvyšší súd zistil, že podaním z 21. júna 2011, daným na poštovú prepravu 24. júna 2011, žalobca podal odvolanie proti preskúmanému rozhodnutiu, a to na Slovenskú advokátsku komoru - žalovanú. Žalovaná sa podaním zaoberala ako odvolaním podaným v správnom konaní. Vo veci bolo vytýčených viacero pojednávaní Predsedníctva SAK, z účasti na ktorých sa žalobca ospravedlnil (14. októbra 2011 z dôvodu pojednávania na súde, 11. novembra 2011 z dôvodu PN, 13. januára 2012 z dôvodu pojednávania na súde, 3. februára 2012 z dôvodu choroby). Na pojednávaní konanom 3. februára 2012 v neprítomnosti žalobcu Predsedníctvo SAK po oboznámení sa s obsahom disciplinárneho spisu rozhodlo o zamietnutí odvolania žalobcu v súlade s § 59 ods. 5 ZoA a § 32 písm. c/ disciplinárneho poriadku, pretože zákon o advokácii nepripúšťa možnosť odvolania, ale disciplinárne obvinený mal podať žalobu na vecne a miestne príslušný súd na preskúmanie rozhodnutia vydaného v správnom konaní súdom. Vzhľadom k tomu, že disciplinárne obvinený sa pri podaní odvolania riadil nesprávnym poučením X. Disciplinárneho senátu SAK, lehota na podanie žaloby začína plynúť doručením tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd sa preto následne zaoberal poučením preskúmaného rozhodnutia, ktoré znie: „Proti tomuto rozhodnutiu môže disciplinárne obvinený alebo navrhovateľ podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia Slovenskej advokátskej komore. Odvolanie má odkladný účinok. Rozhodnutie disciplinárneho senátu, ktorým bolo uložené disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu advokátov, zoznamu advokátskych koncipientov, zoznamu euroadvokátov, zoznamu zahraničných advokátov alebo zoznamu medzinárodných advokátov alebo pozastavenie výkonu advokácie /§ 56 ods. 2 písm. d/ a e/, je preskúmateľné Najvyšším súdom Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu. Návrh je oprávnený podať len disciplinárne obvinený, ktorého sa rozhodnutie týka.“

Dospel k názoru, že nie je dôvod hodnotiť poučenie o opravnom prostriedku ako nesprávne, napriek tomu, že prvá časť poučenia obsahujúca znenie § 59 ods. 1 ZoA, je nadbytočná. Žalobca ako disciplinárne odsúdený advokát, ktorému bolo uložené disciplinárne opatrenie pozastavenia výkonu advokácie, sa mal riadiť jeho druhou časťou, ktorá kopíruje znenie § 59 ods. 5 ZoA, z ktorého mu jednoznačne vyplývalo, že rozhodnutie v jeho veci je preskúmateľné Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní podľa osobitného predpisu. Najvyšší súd tiež považuje za potrebné uviesť, že nie je v právomoci SAK ako správneho orgánu určovať začiatok plynutia lehôt na podanie opravných prostriedkov ustanovených zákonom.

Vzhľadom k tomu, že preskúmaným rozhodnutím bolo žalobcovi uložené druhé najprísnejšie disciplinárne opatrenie, najvyšší súd prihliadol na tú skutočnosť, že keby sa žalovaná Slovenská advokátska komora riadne zaoberala odvolaním podaným žalobcom a bezodkladne ho vyhodnotila ako nesprávne podané, žalobca by mal čas reagovať a žalobu najvyššiemu súdu doručiť v lehote podľa § 250b ods. 1 OSP. Z administratívneho spisu predloženého žalovanou totiž vyplýva, že vyjadrenie Revíznej komisie SAK k podanému odvolaniu bolo komore doručené 26. júla 2011, pričom z neho, ako ani zo zápisníc z troch pojednávaní Predsedníctva SAK vo veci, nevyplýva, že by sa ktorýkoľvek z týchto orgánov komory zaoberal otázkou prípustnosti odvolania voči preskúmanému rozhodnutiu pred pojednávaním konaným 3. februára 2012. S ohľadom na rozsah, akým takéto rozhodnutie zasahuje do práva na výkon povolania žalobcu je až zarážajúce, že rozhodnutie prijaté 3. februára 2012 bolo žalobcovi doručené 7. júna 2012. Takýto postup správneho orgánu je totiž v hrubom rozpore s právami fyzických a právnických osôb na právnu ochranu, ako aj na primeranú dĺžku konania, v ktorom je ich vec vybavená (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Preto najvyšší súd, prihladnuc na skutočnosť, že žalobca podal žalobu v lehote dvoch mesiacov od doručenia ostatného rozhodnutia žalovanej o odvolaní proti preskúmanému rozhodnutiu, pristúpil k jej vecnému vybaveniu.

Podľa § 159 ods. 2 OSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

V disciplinárnom konaní proti žalobcovi vychádzala žalovaná vo vzťahu k zisteniu skutku z rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 22. septembra 2009, sp. zn. 17C 208/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 14. decembra 2010 a vykonateľnosť 17. decembra 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6Co 424/2009-107. Citovaným rozsudkom bol žalobca zaviazaný zaplatiť Jarmile Kováčovej (sťažovateľke) 1593,31 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5% od 31. marca 2006 až do zaplatenia, a náhradu trov konania.

Titulom pre uloženie tejto povinnosti, ako vyplýva už aj z citovaného rozsudku Okresného súdu Bratislava II nachádzajúceho sa v administratívnom spise, bola tá skutočnosť, že žalobca prevzal od sťažovateľky finančnú hotovosť 80 000 Sk za účelom zaplatenia súdneho poplatku vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31Ro 1814/2005, v ktorej sťažovateľku ako advokát zastupoval, a následne, po priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľke, okrem iného aj s prihladnutím na oznámenie žalobcu, že právnu pomoc sťažovateľke poskytuje bezplatne, túto sumu sťažovateľke nevrátil. Právny dôvod, pre ktorý žalobca prevzal sumu 80 000 Sk nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o oslobodení od poplatkov odpadol a žalobca bol povinný tieto peniaze sťažovateľke vrátiť.

V konaní pred žalovanou boli vo veci vytýčené tri pojednávania. Z pojednávania vytýčeného na 25. novembra 2010 o 13:00 hod. sa žalobca ospravedlnil z dôvodu choroby (PN z dôvodu jej nevystavenia nepredložil), pričom súčasne navrhol počkať na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vo veci odvolania proti už citovanému rozsudku Okresného súdu Bratislava II. a vzniesol námietku premlčania disciplinárneho deliktu. Z pojednávania vytýčeného na 10. februára 2011 sa žalobca opäť ospravedlnil z dôvodu kolízie s pojednávaním na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Zároveň oznámil, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co 424/2009 nadobudol právoplatnosť a listom vyzval sťažovateľku listom na adresu trvalého pobytu, k rukám jej právnej zástupkyne a do Centra bezplatnej právnej pomoci, aby mu oznámila číslo účtu, na ktoré má poukázať sumu podľa rozsudku, pričom odpoveď neobdržal.

V ani jednom prípade žalobca nepožiadaval o odročenie pojednávania a ani nevyužil možnosť písomne sa vo veci vyjadriť.

Termín 10. februára 2011 bol, podľa záznamu v spise žalovanej (č.l. 23a) zo zdravotných dôvodov člena senátu zrušený. Nový termín vytýčený na 10. marca 2011 bol oznamovaný telefonicky. Zo spisu žalovanej a ani z tvrdení žalobcu nevyplýva, že by žalobca doručil ospravedlnenie a požiadaval o odročenie pojednávania vytýčeného na tento termín. Vzhľadom k tomu, že pre každý z predchádzajúcich termínov pojednávania disciplinárneho senátu boli splnené podmienky pre pojednávanie v neprítomnosti žalobcu, nemožno prihladnúť ani jeho námietku vznesenú na pojednávaní pred najvyšším súdom 29. októbra 2012, že o termíne 10. marca 2011 nemá žiaden záznam.

Podľa § 17 ods. 5 disciplinárneho poriadku SAK účasť navrhovateľa na pojednávaní je povinná. Senát môže pojednávať v jeho neprítomnosti, ak sa na pojednávanie nedostaví napriek riadnemu upovedomeniu, alebo ak súhlasí, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 17 ods. 6 disciplinárneho poriadku SAK pojednávanie sa koná v prítomnosti disciplinárne obvineného. Senát môže pojednávať v neprítomnosti disciplinárne obvineného, ak s tým disciplinárne obvinený písomne súhlasí.

Podľa § 17 ods. 7 disciplinárneho poriadku SAK ak sa disciplinárne obvinený na pojednávanie nedostaví a nepožiadala ani o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, senát môže pojednávať v jeho neprítomnosti. Ak disciplinárne obvinený požiadala najneskôr do začatia pojednávania o jeho odročenie a ak sú na odročenie dôvody hodné osobitného zreteľa, predseda senátu môže pojednávanie odročiť.

Pokiaľ žalobca poukazuje na nesprávny postup žalovanej spočívajúci vo vykonaní pojednávania v jeho disciplinárnej veci v jeho neprítomnosti a odvoláva sa na to, že hoci nepožiadala o odročenie dotknutých pojednávania, ale ani neudelila písomný súhlas na pojednávanie v jeho neprítomnosti, najvyšší súd má za to, že táto námietka žalobcu je neopodstatnená.

Pojednávanie, na ktorom bolo prijaté preskúmané rozhodnutie sa konalo 10. marca 2011, pričom vo vzťahu k tomuto pojednávaniu disciplinárneho senátu žalobca nepožiadala o jeho odročenie, ani sa z neho neospravedlnil pre existenciu dôležitej prekážky. Je v prvom rade povinnosťou disciplinárne obvineného sa na riadne oznámené pojednávanie dostaviť. Len v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, na základe ktorých disciplinárne obvinený požiadala najneskôr do začatia pojednávania o jeho odročenie, predseda senátu môže pojednávanie odročiť. Je namieste uviesť, že uvedené pojednávanie bolo tretím vytýčeným pojednávaním vo veci.

Existencia písomného súhlasu s pojednávaním v neprítomnosti disciplinárne obvineného je len jednou z možností, kedy disciplinárny senát môže vo veci vykonať pojednávanie bez prítomnosti disciplinárne obvineného. Druhým prípadom, kedy tak disciplinárny senát môže urobiť, a to aj bez danosti takéhoto súhlasu, je prípad, že sa napriek riadnemu upovedomeniu na pojednávanie disciplinárne obvinený nedostaví a včas a z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepožiadala o odročenie pojednávania.

Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb podľa takeého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodujúce pre posúdenie veci, a aby účastníkovi, o ktorého vec - práva a povinnosti ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí osobitne, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi. Pri tomto zmysle konania dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250i ods. 3 OSP môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť, zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka (pozri k tomu bližšie R 122/2003).

Najvyšší súd sa stotožnil s právnym názorom žalovanej, že boli splnené podmienky pre to, aby disciplinárny senát vec žalobcu prejednal v jeho neprítomnosti. Pojednávanie síce predstavuje jedinou možnosť pre disciplinárne obvineného vyjadriť sa ústne ku skutočnostiam v konaní, nie je však jediným prostriedkom, ktorý disciplinárne obvinený môže využiť na obranu svojich práv a právom chránených záujmov (§ 10 disciplinárneho poriadku SAK). Žalovaný žiadnu z ďalších možností, napríklad zastúpenie v konaní, nahliadnutie do spisu a predloženie písomného vyjadrenia, nevyužil.

Podľa § 10 Advokátskeho poriadku advokát poskytuje právne služby za odmenu (§ 24 a § 25 zákona). Má právo požadovať od klienta primeraný preddavok. Pri posudzovaní primeranosti preddavku vychádza z reálneho odhadu celkovej výšky odmeny, očakávaných hotových výdavkov a náhrady za stratu času. Advokát má nárok na sumu klientovi prisúdennej náhrady trov konania (§ 149 ods. 1 OSP) iba vtedy, ak sa na tom s klientom písomne dohodol.

Podľa § 11 ods. 1 Advokátskeho poriadku advokát alebo spoločnosť sú povinní viesť úplnú a presnú evidenciu finančných prostriedkov, ktoré prevzali v súvislosti s poskytovaním právnych služieb. Finančné prostriedky klienta a iných osôb sú povinní zreteľne odlíšiť.

Podľa § 11 ods. 2 Advokátskeho poriadku advokát alebo spoločnosť nesmú na úhradu svojej

pohľadávky pozostávajúcej z odmeny za právne služby, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času použiť peniaze klienta alebo tretej osoby, ktoré boli účelovo viazané. Musia ich bezodkladne poukázať oprávnenej osobe.

Podľa § 11 ods. 3 Advokátskeho poriadku peniaze a iné majetkové hodnoty, ktoré advokát alebo spoločnosť prevzali na stanovený účel, sú povinní opatrovať s odbornou starostlivosťou; nesmú ich použiť na iný než tento účel. Po skončení zastúpenia ich musia vyúčtovať alebo vrátiť najneskôr v lehote 30 dní od skončenia zastupovania, ak sa s klientom písomne nedohodli inak. Prípadné prírastky hodnôt sú povinní vydať klientovi alebo tretej osobe, ak nebolo dohodnuté inak.

Pokiaľ žalobca poukazuje na to, že záloha vo výške 80 000 Sk nesmerovala len do konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31Ro 1814/2005 s určením na úhradu súdneho poplatku, respektíve došlo k zmene dojednaného použitia týchto peňazí, túto skutočnosť nijako nepreukázal. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 22. septembra 2009, č. k. 17C 208/2008-86 jasne vyplýva, že „z obsahu potvrdenky súd zistil, že odporca (t.j. žalobca v tunajšom konaní) prevzal dňa 05.05.2005 od navrhovateľky (t.j. sťažovateľky) sumu 80 000 Sk na účel: 'vymáhanie pohľadávky 1 543 769 Sk od Filo'.

Navyše, ako vyplývalo z obsahu spisu a aj citovaných rozsudkov Okresného súdu Bratislava II a Krajského súdu v Bratislave, žalobca sťažovateľke poskytoval právnu pomoc bezplatne minimálne vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31Ro 1814/2005, je preto možné dôvodne predpokladať, že bezplatné zastúpenia sa vzťahovalo aj na tieto veci. O opaku jeho tvrdenia svedčí aj právoplatné odsúdenie na povinnosť zaplatiť sťažovateľke zostatok zálohy po odpočítaní si odmeny za poskytnuté právne služby (hoci išlo o bezplatné zastupovanie vo veci!).

Vyššie citované ustanovenia Advokátskeho poriadku nemajú za cieľ bezúčelovo zaťažovať advokátov zbytočnou administratívou, ale práve naopak, ich dodržiavaním si advokát vytvára „poistku“ pre prípad nedorozumenia s klientom vo forme presne vedených prehľadov prijatých finančných prostriedkov a ich použitia. Zanedbanie tejto povinnosti advokáta (§ 75 ods. 1 ZoA v spojení s Advokátskym poriadkom), t.j. nevedenie úplnej a presnej evidencie prijatých, použitých, vrátených finančných prostriedkov, prípadne ich viazanie v konkrétnej veci, nemôže ísť na ťarchu klienta.

Vzhľadom na dlhoročnú prax v advokácii si žalobca mohol a mal uvedomiť závažnosť situácie už v momente, kedy mu bol doručený návrh na začatie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008, v ktorom ho sťažovateľka ako klientka žalovala o vrátenie predmetnej zálohy. Preto je prinajmenšom zarážajúci postoj žalobcu po právoplatnosti rozsudku vo veci, kedy miesto poukázania peňazí formou poštovej poukážky na meno, zaslal sťažovateľke žiadosti o oznámenie účtu, pričom riadne zdokladoval len odoslanie listu na adresu uvedenú v záhlaví rozsudku. V administratívnom spise žalovanej sa pritom nachádza podanie sťažovateľky zo 4. januára 2011 s uvedenou jej adresou. Navyše, citovaný rozsudok konštatoval porušenie povinnosti advokáta v minulosti, vzhľadom k čomu snaha žalobcu o zistenie platobného miesta nepredstavuje takú okolnosť, na ktorú by sa malo hľadiť ako na poľahčujúcu, respektíve až vyvíňujúcu. V žiadnom prípade nemožno prihladiť na žalobcom viackrát tvrdené problémy so zisťovaním adresy sťažovateľky.

Podľa § 58 ods. 1 ZoA disciplinárne konanie sa začína na návrh predsedu revíznej komisie (§ 73) alebo ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "navrhovateľ").

Podľa § 58 ods. 2 ZoA návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa navrhovateľ dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa, keď k disciplinárnemu previneniu došlo.

Zákon o advokácii ustanovuje pre podanie návrhu dve lehoty, subjektívnu šesťmesačnú a objektívnu dvojnásobnú, pričom po uplynutí ktorejkoľvek z nich nemožno skutok prejednať v disciplinárnom konaní z dôvodu oneskoreného podania návrhu.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ, revízná komisia SAK, o skutku zakladajúcom disciplinárne previnenie advokáta preukázateľne dozvedel na základe sťažnosti sťažovateľky - pani Jarmily Kováčovej z 1. apríla 2010, doručenej SAK 7. apríla 2010. Návrh na začatie disciplinárneho konania proti žalobcovi bol navrhovateľom v tamomšom konaní doručený 21. júna 2010, t.j. v šesťmesačnej subjektívnej lehote.

Vo vzťahu k otázke zachovania dvojročnej objektívnej lehoty sa najvyšší súd stotožnil s právnym názorom žalovanej, že skutok, ktorého sa žalobca dopustil je namieste hodnotiť ako trváci. Analogické použitie predpisov trestného práva tak, ako to urobila i žalovaná, vyplýva z absencie príslušnej definície trvaceho porušenia zákona nezakladajúceho trestný čin. Aplikácia všeobecných ustanovení predpisov trestného práva hmotného na prípady tzv. správneho trestania (konanie o správnom delikte, disciplinárne konania pred správnym orgánom a.i.) vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva. Za trváci trestný čin sa v zmysle Trestného zákona považuje vyvolanie a udržiavanie alebo len udržiavanie protiprávneho stavu (§ 122 ods. 12 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon; žalovaná v preskúvanom rozhodnutí zrejme omylom poukázala na § 122 ods. 10 TZ, ktorý definuje pokračovací trestný čin).

V konaní pred Okresným súdom Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008 bolo preukázané, že žalobca „navrhovateľku zastupoval v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31Ro 1814/2005, pričom navrhovateľku upozornil na poplatkovú povinnosť. Za týmto účelom prevzal od nej zálohu vo výške 80.000,-Sk, o čom jej vydal potvrdenie“. Právoplatnosťou rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II o oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov z 23. marca 2006, č. k. 31Ro 1814/2005-90 zanikol právny dôvod pre to, aby žalobca mal u seba peniaze sťažovateľky určené ako zálohu na súdny poplatok. Ako vyplýva citovaného z rozsudku, sťažovateľka písomne požiadala žalobcu o finančné vyrovnanie, list mu bol doručený 31. marca 2006.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že peniaze si u seba ponechal z titulu právneho zastupovania sťažovateľky v iných konaniach, len potvrdzuje danosť porušenia povinnosti vyplývajúcej mu z § 11 ods. 3 Advokátskeho poriadku, pretože tieto peniaze boli ním prevzaté za účelom zaplatenia súdneho poplatku v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31Ro 1814/2005, a nemohli byť teda použité na iný než tento účel. Žalobca ani v konaní pred Okresným súdom Bratislava II, sp. zn. 17C 208/2008, ani v disciplinárnom konaní a ani v tunajšom konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal súhlas sťažovateľky so zmenou použitia týchto peňazí.

Pozornosti najvyššieho súdu neunikla ani skutočnosť, že „listom z 15. decembra 2005 oznámil H. (žalobca) Okresnému súdu Bratislava II, že právnu pomoc poskytuje navrhovateľke v konaní 31Ro 1814/2005 bezodplatne.“ Nebol teda ani dôvod ponechať si peniaze ako zálohu na trovy v tomto konaní.

Od momentu právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava II o oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov z 23. marca 2006, č. k. 31Ro 1814/2005-90 až do zaplatenia sumy podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 22. septembra 2009, č. k. 17C 208/2008-86, t.j. do dňa pripísania finančných prostriedkov na účet exekútora H. povereného Okresným súdom Bratislava II v exekučnom konaní pod č. EX 37750/2011, 0Er 62/2011, t.j. najskôr 14. februára 2011, kedy bol žalobcom urobený príkaz na úhradu prevodom z účtu vedeného v rovnakej banke, bol zo strany žalobcu udržiavaný protiprávny stav spočívajúci v nedôvodnom ponechaní si peňazí poskytnutých mu sťažovateľkou na účel, ktorý odpadol.

Ešte 14. februára 2011 teda pretrvával protiprávny stav, a teda tento deň bol dňom, kedy k disciplinárnemu previneniu dochádzalo. Až týmto dňom začala plynúť objektívna lehota na podanie na začatie disciplinárneho konania podľa § 58 ods. 2 ZoA. Návrh na začatie disciplinárneho konania vo veci žalobcu doručený 21. júna 2010 bol dokonca podaný pred začatím plynutia tejto lehoty.

Žalovaná teda postupovala správne, keď o skutku - disciplinárnom delikte žalobcu konala a rozhodla, vychádzajúc z toho, že návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný včas (§ 58 ods. 2 ZoA).

Rovnako sa najvyšší súd stotožnil s jej skutkovými a právnymi závermi, že žalobca svojím vyššie popísaným konaním závažným spôsobom porušil povinnosť advokáta (§ 18 ods. 3 ZoA, § 56 ods. 1 ZoA).

Podľa § 250i ods. 2 OSP ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250j ods. 5 OSP vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 OSP môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Vo vzťahu k uloženému disciplinárnemu opatreniu pozastavenia výkonu advokácie na dobu 18 mesiacov najvyšší súd považuje za potrebné upozorniť žalovanú, že v prípade ďalších okolností, najmä predchádzajúcich disciplinárnych deliktov disciplinárne obvineného, je nevyhnutné tieto okolnosti nielen vonkajšie špecifikovať - ako v prípade predloženej veci konštatovaním predchádzajúcich disciplinárnych odsúdení s poukazom na číslo disciplinárneho konania a druh uloženého disciplinárneho opatrenia, ale treba uviesť aj podstatu konania, ktorým sa disciplinárne obvinený v minulosti dopustil disciplinárneho deliktu, na ktorý sa pri ukladaní disciplinárneho opatrenia v práve prejednávanej veci odvoláva, hoci sám disciplinárne odsúdený má tieto údaje k dispozícii, pretože sú potrebné na účely preskúmania zákonnosti správnej úvahy, ktorou sa správny orgán pri určovaní druhu a výmery sankcie riadil.

Vzhľadom k tomu, že preskúvané rozhodnutie žalovanej takúto špecifikáciu skutkov, na ktoré sa odvolávala neobsahovalo, musel najvyšší súd doplniť dokazovanie za účelom zistenia primeranosti uloženej sankcie. Za týmto účelom si od žalovanej vyžiadal rozhodnutia v disciplinárnych veciach žalobcu sp. zn. DS VII. 255-2186/2005 z 5. júna 2007 a sp. zn. DS IV.-44/08:204/2008 z 9. septembra 2008.

V disciplinárnom konaní sp. zn. DS VII. 255-2186/2005 bol žalobca uznaný za vinného, „pretože dňa 15. júla 2004 prevzal od sťažovateľa /.../, zálohu 10 000 Sk na trovy obhajoby v jeho trestnej veci /.../, o ktorej však nevedel úplnú a presnú evidenciu a nezabezpečil ani jej zapísanie do účtovnej evidencie advokátskej kancelárie“. Išlo teda o disciplinárne odsúdenie svojou povahou podobné tomu v prejednávanej veci. V konaní DS VII. 255-2186/2005 bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie peňažnej pokuty vo výške jednomesačnej minimálnej mzdy, t.j. 7600 Sk. Na odvolanie JUDr. Almášiho rozhodnutím z 12. novembra 2010, sp. zn. P-55/2010:204/2008 bolo prvostupňové disciplinárne rozhodnutie potvrdené.

V disciplinárnom konaní sp. zn. DS IV.-44/08:204/2008 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania disciplinárneho previnenia, „pretože prevzal právne zastúpenie sťažovateľky /.../ v spore o zaplatenie 890 000 Sk proti /.../, ktorý bol vedený na Okresnom súde Bratislava V. pod sp. zn. 39C 186/06. Splnomocnenie prijal 25. mája 2006, zo zálohy poskytnutej klientkou zaplatil súdny poplatok 53 400 Sk a dňa 19. septembra 2007 oznámil súdu, že sa nezúčastní pojednávania vytýčeného na deň 19. septembra 2007 o 11.00 hod. z dôvodu vypovedania plnej moci. Túto skutočnosť sťažovateľke neoznámil, čím spôsobil, že nebola v spore zastúpená a došlo k závažnému poškodeniu jej práv.“ Za to mu bolo uložené disciplinárne opatrenie peňažnej pokuty vo výške 15 000 Sk.

V oboch predchádzajúcich prípadoch, ako aj v tu prejednávanej veci žalobca svojím konaním podstatne

narušil dôveru klienta v advokáta, ktorá je podstatou ich vzťahu. Advokát je povinný svojím správaním vzbudzovať, respektíve nenarušovať vieru klienta nielen v to, že advokát vo veci, v ktorej ho zastupuje, bude vystupovať v záujme klienta, vrátane riadneho poučenia o právnych možnostiach a rizikách prevzatej alebo pridelennej veci, riadneho výkonu zastupovania pred súdmi, správnymi orgánmi a fyzickými alebo právnickými osobami. Toto jeho konanie je zároveň závažným porušením požiadaviek ustanovených v § 18 ZoA.

Vo vzťahu k primeranosti uloženej sankcie žalobca okrem iného argumentoval poukazom na skutočnosť, že povolanie advokáta vykonáva už od roku 1994, pričom v čase uloženia disciplinárneho opatrenia pozastavenia výkonu advokácie na 18 mesiacov zamestnával piatich advokátskych koncipientov, ktorých sa toto rozhodnutie dotýka. Rovnako tak uložená sankcia bude mať vplyv na jeho rodinu, kedy je žalobca v zásade jej živiteľom, pretože t.č. je jeho manželka na materskej dovolenke s ich druhým maloletým dieťaťom.

Najvyšší súd zvážil aj túto skutočnosť a dospel k záveru, že spôsob, akým žalobca poškodil sťažovateľku, matku maloletých detí na materskej dovolenke s mesačným príjmom necelých 400€ mesačne vrátane výživného na deti, ktorá bola toho času ubytovaná v krízovom centre a ktorá sa celkovo nachádzala vo veľmi nepriaznivej životnej situácii, je natoľko závažný, že na žalobcom uvedené okolnosti nemožno prihliadnuť. Je to naopak žalobca, kto si mal byť vedomý svojej zodpovednosti voči vlastnej rodine a zamestnancom a svojím správaním predísť disciplinárnemu odsúdeniu.

S ohľadom na uvedené sa najvyšší súd vyhodnotil rozhodnutie žalovanej o uloženej sankcii - disciplinárnom opatrení ako správne a zákonné.

Podľa § 18 ods. 1 ZoA advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný. O tom klienta vhodným spôsobom poučí.

Podľa § 18 ods. 2 ZoA advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Prítom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

Podľa § 18 ods. 3 ZoA advokát postupuje pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu. V záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis komory.

Vzhľadom na postavenie a rolu advokáta v právnom systéme Slovenskej republiky, t.j. ako profesie, ktorej úlohou je pomáhať uplatňovať ústavné právo fyzických osôb na obhajobu a chrániť ostatné práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, so zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi (§ 1 ods. 1 ZoA), je požiadavka dodržiavať povinnosti advokáta ustanovených najmä v § 18 ZoA namieste. Navyše, advokáti pri výkone svojho povolania nepodliehajú inej kontrole, než je tá vykonávaná prostredníctvom disciplinárneho konania, respektíve v závažnejších prípadoch prostredníctvom súdneho sporu. Tieto sú však už len následkom správania advokáta, ktoré vzbudilo u jeho klienta závažné pochybnosti o tom, že advokát koná čestne, svedomito, primeraným a spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné.

Najvyšší súd tu len zopakuje už vyššie uvedené, že dodržiavanie predpisov o advokácii, či už ide o zákon o advokácii alebo predpisy komory, zo strany advokáta je nutným predpokladom ochrany advokáta, pretože rovnako nie je možné vylúčiť špekulatívne konanie klienta. Pokiaľ sa teda advokát nespráva v súlade s týmito predpismi, je namieste vyvodiť jeho zodpovednosť za správanie v rozpore s právom, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v očiach klienta reprezentuje nielen advokáciu ako stav, ktorej dôstojnosť svojím správaním znižuje. V právnom štáte je nevyhnutné nielen to, aby sa občania mohli s dôverou obrátiť na súdy, ale tiež to, aby mohli s dôverou a bez obáv vyhľadať právnu pomoc advokáta

vo veci bez ohľadu na spôsob jej riešenia, pretože obe tieto inštitúcie realizujú základné právo občanov na súdnu a inú právnu ochranu.

Po preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovanej v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie a postup žalovanej v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Preto žalobu žalobcu zamietol. (§ 250j ods. 1 OSP).

O trovách konania najvyšší súd rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanej priznať právo na ich náhradu zákon neumožňuje (§ 250k OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.